

CA LA NOI LA ROMÂNI

La români sărbătorile de iarnă în special Crăciunul sunt sărbătorile de suflet. Amintirea copilăriei ce ne revine puternic în suflet și în minte ,zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat,colindele și clinchetele de clopoței,mirosul proaspăt de brad dar și de cozonaci,nerabdarea așteptării darurilor sub pomul de iarnă toate crează în sânul familiei o atmosferă de liniște si iubire. Decembrie este luna cadourilor și a sărbătorilor de iarnă (Sfântul Nicolae, Crăciunul, Anul Nou) și poate unul dintre cele mai așteptate momente ale anului mai ales pentru cei mici care ard de nerăbdare să vadă ce primesc de la Moș Nicolae în ghetuțele pregătite de cu seară.

De la Sfântul Nicolae până la Sfântul Ion românii se simt în sărbători.Cel mai important este Crăciunul considerat ca sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos. Oamenii au adaptat-o creând tradiții și obiceiuri conform culturi lor specifice . Acest obicei din seara Sfântului Nicolae a luat naștere la oraș și s-a răspândit și în mediul rural. Fiecare traiește din plin sărbătorile, însă nu toată lumea cunoaște adevaratele istorii și semnificații ale datinilor de iarnă . Pentru a aprecia mai mult tradițiile, vă ofer o mică istorie a Moșului Nicolae.

Pe 6 decembrie, este ziua Sfântului Nicolae iar, după tradiția populară, aceasta este prima zi de iarnă. Credincios, Sfântul Nicolae este făptuitor de minuni și martir pentru credința în Iisus. La români, Sfântul Nicolae este închipuit ca un moș cu barba albă care poate aduce ninsoarea scuturându-și bărbia. Datorită tradiției occidentale, Moș Nicolae este și cel care face cadouri celor mici. În seara din Ajun (5 decembrie), parinții pun în încălțăminte copiilor, pe care aceștia și-o pregătesc cu mare grijă, multe dulciuri și, uneori, jucării. În unele locuri există și obiceiul de a pune alături de cadouri și o nuielușă care ar trebui să îi cumințească, măcar în principiu, pe copiii care nu s-au purtat bine în timpul anului. Acum la vremea maturității ne amintim cu bucurie de acele seri nimunate când ne pregăteam cizmulițele și așteptam cu nerăbdare să vină Moș Nicolae să ne lase în dulciuri și jucării. Sfântul Nicolae moștenește la moartea ambilor părinti, toată averea familiei pe care se hotărăște să o folosească în scopuri umanitare, ajutându-i pe cei săraci. El este cunoscut ca protector al copiilor mici, al călătorilor, al comercianților, al celor acuzați pe nedrept, al fetelor nemăritate și mireselelor.

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei, este sărbătoarea când toți se reunesc părinți ,copii, nepoți și își fac daruri,se bucură de momentele și atmosfera din jurul mesei,cu credință ca prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorii vom avea un am mai bun și mai bogat.La sate sunt păstrate mai bine tradițiile și obiceiurile specifice acestei sărbători. Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde pe lângă colindele propriu-zise - cântece de stea, vicleimul, plugușorul, sorcova, vasilica, jocuri cu măști (țurca, cerbul, brezaia), teatrul popular, dansuri (călușii, călușerii) - și o seamă de datini, practici, superstiții, ziceri, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine.

Pe 20 decembrie în calendarul ortodox se sărbătorește ziua Sfântului Ignat. În această zi datina rânduiește să fie tăiat porcul de Crăciun. Pentru că țăranii cred că un porc neînjunghiat în această zi nu se mai îngrașă pentru că își visează cuțitul. Nerespectarea acestui obicei poate provoca, după unii, incidente neplăcute. În mod evident, și acest obicei păstrează elemente de ritual păgân (în Egiptul Antic și în Grecia Antică porcul era sacrificat în cinstea unor zeități. În Bucovina, în Ajunul Crăciunului se pun pe masă un colac și un pahar de apă, deoarece se crede că sufletele celor răposați vin în această noapte pe la casele lor, gustă din colac și-și udă gura cu apă.

În Ajunul Crăciunului, cei ce cresc albine, nu dau nimic din casă, ca albinelor să le meargă bine, și să nu părăsească stupul pe vremea roitului. Se crede că la miezul nopții, înspre Crăciun, apa se preface în vin, iar dobitoacele vorbesc. Dacă visezi grâu verde în postul Crăciunului e semn bun că anul care vine are să fie mănos în toate.

În Ajunul Crăciunului se leagă pomii cu paie, pentru că acești pomi să lege rod bogat.

În seara de 23 spre 24 decembrie, până după miezul nopții și în unele locuri până la ziuă, cete de copii merg din casă în casă cu colinda: Moș-Ajunul, Bună-dimineața, Colindișul sau Bună-dimineața la Moș-Ajun. În unele părți din Ardeal, copiii care merg cu colindatul se numesc pițărâi sau pizerei. După credința populară, ei sunt purtători de noroc și fericire.

Prin unele părți, băieții, dar mai cu seamă cântăreții bisericești umblă cu icoana în ziua de Ajunul Crăciunului - o icoană pe care este zugrăvită Nașterea lui Iisus Hristos în mijlocul staulului.

Începând cu întâia zi de Crăciun și în următoarele zile ale acestei sărbători, copiii umblă cu Steaua, cântând colinde de stea prin care vestesc Nașterea lui Iisus Hristos.

Datina împodobirii bradului de Crăciun pare a fi de obârșie germană, așa cum este și cântecul "O, brad frumos!". În Germania, această sărbătoare este cunoscută sub numele de Cristbaum.

Împodobirea Pomului de Crăciun a pătruns din Alsacia în Franța la sfârșitul secolului al XIX-lea, precum și în Țările de Jos, Spania, Italia, Elveția. Tot pe la sfârșitul secolului al XIX-lea, această datină se întâlnește în casele nemților din orașele românești și apoi se răspândește pe cuprinsul țării, odată cu cântecul bradului "O, Tannenbaum!" (O, brad faimos!)

Despre Moș Ajun se spune că a fost baciul aflat în slujba lui Moș Crăciun, stăpânul staulului unde Maica Domnului l-a născut pe Iisus Hristos.

Colinda a dobândit o destinație precisă ca formă de magie benefică, ea marcând rodnicia câmpurilor, sporul animalelor domestice, creșterea copiilor, împlinirea prin căsătorie a tinerilor, pacea și tihna bătrânilor, influențarea, în sens pozitiv, a vieții oamenilor și a naturii.

În dimineața de Crăciun e bine să ne spălăm cu apa curată, luată dintr-un izvor sau fântână în care punem o monedă de argint, pentru ca tot anul să fim curați ca argintul și feriți de boli.

BIBLIOGRAFIE:

- 1.Constantin Eretescu –"Folclorul literar al ronânilor",editura Compania 2007.
- 2.Narcisa Alexandru Stiuca-Sărbătoarea noastră de toate zilele –sărbători în cinstea iernii,Editura Cartea de buzunar,2005

Prof. Irimia Georgiana-Daniela

Școala Gimnazială Nalbant